

- Datum: 10. 11. 2013
- Projekt: Využití ICT techniky především v uměleckém vzdělávání
- Registrační číslo: CZ.1.07/1.5.00/34.1013
- Číslo DUM: VY_32_INOVACE_237
- Škola: Akademie - VOŠ, Gymnázium a SOŠUP Světlá nad Sázavou
- Jméno autora: PhDr. Jana Myslivcová
- Název sady: Český jazyk a literatura pro 1. – 4. ročník čtyřletých gymnázií
- Název práce: **James Joyce Odysseus (prezentace)**
- Ročník: 3. – 4.
- Studijní obor: 79-41-K/41 Gymnázium
- Časová dotace: 45 minut
- Vzdělávací cíl: Žák bude schopen v souladu s požadavky na ústní část státní maturitní zkoušky provést charakteristiku uměleckého textu (s využitím vědomostí získaných přečtením celého díla a s orientačním zasazením do literárněhistorického kontextu). Úkoly jsou zařazeny za úryvky. Úryvky lze studentům vytisknout.
- Pomůcky: Notebook nebo stolní počítač, tiskárna, interaktivní tabule.
- Inovace: Posílení mezipředmětových vztahů, využití multimediální techniky, využití ICT.

JAMES JOYCE (1882 – 1941)

- narodil se a vyrůstal v katolické rodině v Dublinu
- po promoci v roce 1902 odešel do Paříže
- část dospělého života strávil v zahraničí, cestoval mezi Paříží a Curychem
- prodělal několik očních operací a na určitou dobu zcela oslepl (nezáměrná paralela s Homérem)
- Dílo:
 - povídkový soubor *Dubliňané* – 1914
 - román *Portrét mladého umělce* – 1916
 - román *Odysseus* - 1922

Obr. 2, zdroj: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jamesjoyce_tuohy-ohne.jpg

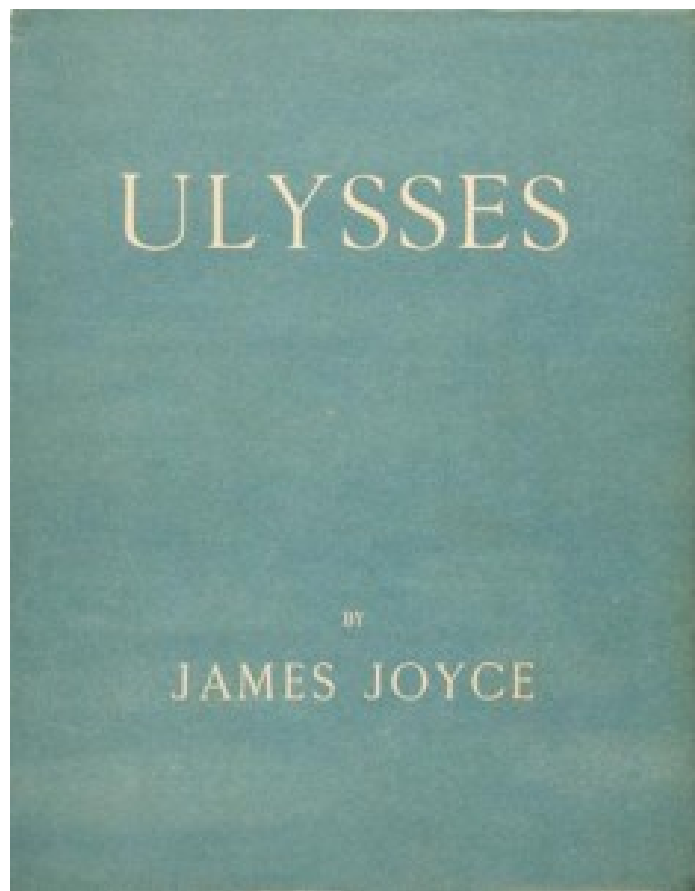
Obr. 1, zdroj: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Djuna_Barnes_-_Joyce.gif

ODYSSEUS

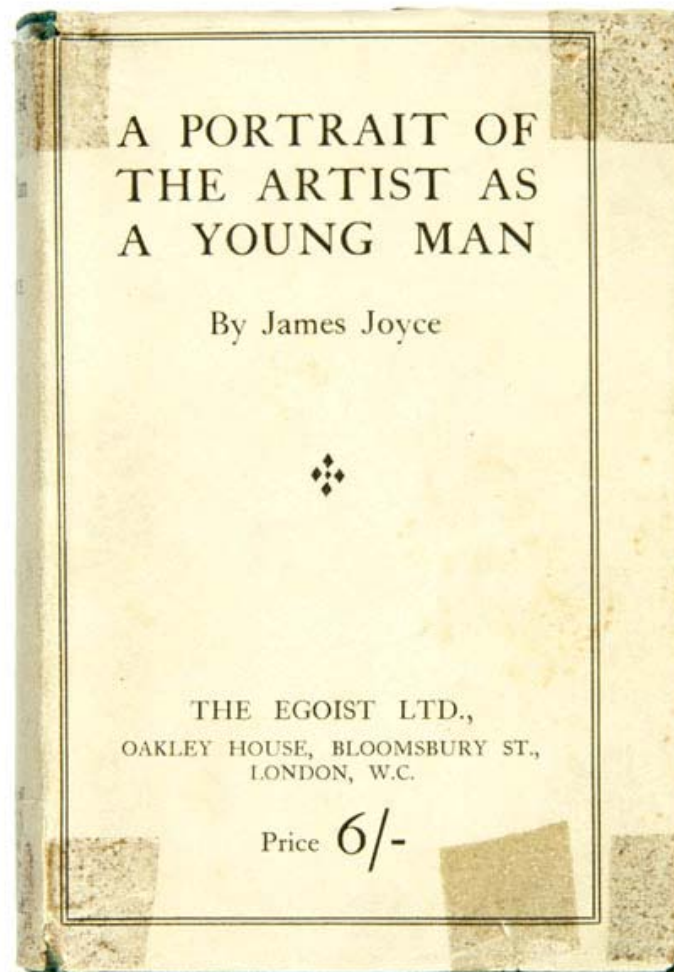
- využití antického mýtu
- 18 kapitol
- všední pouť pokřtěného irského žida Leopolda Blooma Dublinem
- 24 hodin (16. – 17. 6. 1904)
- netradiční a různé vyprávěcí metody, každá část či epizoda má svůj zvláštní styl vyprávění, specifickou slovní zásobu

Obr. 3, zdroj:
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:A_Portrait_of_the_Artist_as_a_Young_Man.jpg

Obr. 4, zdroj:
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:UlyssesCover.jpg>

ÚRYVEK

Jaké zbývaly možnosti této dvojici, z nichž jeden schválně a druhý ze zapomnětlivosti byl bez klíče?

Vejít či nevejít. Klepat či neklepat.

Jak se Bloom rozhodl?

Pro lest. Postavil nohu na nízkou zeď, vyšplhal se na mříž před dvorem, vtlačil si klobouk na hlavu, chytil se na dvou místech spojených příček v nižší části mříže, spouštěl postupně tělo, vždy o pět stop a devět a půl palce, až byl dvě stopy a deset palců nad dlážděním dvora, a potom popřál svému tělu volného pohybu v prostoru, pustiv se mříže a skrčiv se, připravuje se na náraz při pádu.

Upadl?

Celou známou váhou svého těla, totiž sto padesáti osmi librami, jak bylo zjištěno na cejchovaném stroji pro periodické samovážení v oficíně Francise Freedmana, lékárníka a drogisty. Frederick Street North č. 19, na svátek Nanebevstoupení, tj. dvanáctého dne měsíce května přestupného roku tisíc devět set čtyři křesťanského letopočtu, podle židovského letopočtu pět tisíc šest set šedesátého čtvrtého, podle mohamedánského letopočtu tisíc tři sta dvacátého druhého, zlaté číslo 5, epakt 13, sluneční kruh 9, dominikální písmena C B, římské označení 2, Juliánská perioda 6617, MXMIV.

ÚKOLY

1. V čem spočívá jazyková originalita úryvku?
2. Kteří další autoři světové literatury vytvořili experimentální román?
3. Vysvětli pojmy z textu: *OFICÍNA*, *MOHAMEDÁNSKÝ LETOPOČET*, *JULIÁNSKÁ PERIODA*

ŘEŠENÍ

1. Otázky a odpovědi. Střídání stylů....
2. Virginie Woolfová (Paní Dallowayová, K majáku), Thomas Stearns Eliot , Marcel Proust (Hledání ztraceného času, Faulkner (Divoké palmy)....
3. Oficína - dílna nebo pracovna (holičská, lékárnická)
Mohamedánský letopočet – od r. 622, muslimský kalendář
Juliánská perioda - období 7980 juliánských let, jež zavedl Josef Scaliger, vynásobením slunečního cyklu 28, měsíčního cyklu 19 a indikčního cyklu 15 (28 x 19 x 15).

POUŽITÁ LITERATURA

- BALAJKA, B. *Přehledné dějiny literatury III*. Praha: SPN. 1997. ISBN 80-85937-48-4
- JOYCE, J. *Odysseus*. Praha: Argo, 2012. ISBN 978-80-257-0594-0
- SOCHROVÁ, M. *Literatura v kostce pro střední školy*. Havlíčkův Brod: Fragment, 1995. ISBN 80-85768-95-X

POUŽITÉ OBRÁZKY

[cit. 2013-10-10]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

1. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Djuna_Barnes_-_Joyce.gif
2. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jamesjoyce_tuohy-ohne.jpg
3. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:A_Portrait_of_the_Artist_as_a_Young_Man.jpg
4. <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:UlyssesCover.jpg>

Dílo smí být dále šířeno pod licencí CC BY-SA
(www.creativecommons.cz).

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

Všechna neocitovaná autorská díla jsou dílem autora

